

Til lovforslag nr. L 283. Betænkning afgivet af Arbejdsmarkedsudvalget den 12. juni 1992

Betænkning

over

Forslag til lov om orlovsydelse til uddannelse

(Orlovsydelse, jobrotation m.v.)

Udvalget har behandlet lovforslaget i nogle møder og har herunder stillet spørgsmål til arbejdsministeren, som denne har besvaret skriftligt.

Endvidere har udvalget modtaget skriftlige og/eller mundtlige henvendelser fra:

Arbejdernes Fællesorganisation, Slagelse,
Arbejdsformidlingen i Viborg Amt,
Arbejdsmarkedsnævnet, Fyn,
Detailhandelens Fællesråd,
Husligt Arbejder Forbund og Dansk Kommunalarbejder Forbund,
Kaj Neckelmann A/S,
Kommunernes Landsforening,
Københavns Amt,
Københavns Magistrat,
LO, Storkøbenhavn,
Storstrøms Amt og
Århus Kommune.

Der er af arbejdsministeren stillet ændringsforslag, hvorom henvises til de ledsagende bemærkninger.

Herefter indstiller et *flertal* (udvalget med undtagelse af Fremskridtspartiets medlem) lovforslaget til *vedtagelse* med de stillede ændringsforslag.

Et *mindretal* inden for flertallet (Socialdemokratiets medlemmer af udvalget) ser aktiveforliget som en landvinding på afgørende punkter. Især er det vigtigt, at der gennemføres udvidet adgang til orlov med dagpenge til uddannelse og pasning af småbørn, og at der gives midler til kommunerne til fremskyndelse

af nødvendig øget indsats inden for ældreomsorg og børnepasning, så service kan forbedres og ventelister nedbringes.

På denne baggrund er det efter Socialdemokratiets opfattelse også acceptabelt, at man i en halvandet års forsøgsperiode bryder med en række principper i arbejdsmarkedspolitikken, men vel at mærke kun gør det, hvor deltagelse i forsøgene er frivillige både for den ledige og arbejdsgiveren.

Arbejderbevægelsens Erhvervsråd vurderer, at forligets samlede virkning i 1993 kan være, at over 30.000 flere end ellers får plads på arbejdsmarkedet. Dette er efter Socialdemokratiets opfattelse et mere realistisk skøn end regeringens.

Et *mindretal* (Fremskridtspartiets medlem af udvalget) indstiller lovforslaget til *forkastelse* ved 3. behandling og bemærker, at på trods af det nye ordvalg, orlovsydelse og jobrotation, er lovforslaget reelt en start på en sabbatordning. Fremskridtspartiet tager afstand fra ethvert skridt i retning af at tildele folk »ret« til at have fri fra at yde en arbejdsindsats, samtidig med at folk modtager betaling fra tvangsinddrevne skatteydermidler. Det er både moralsk forkasteligt og aldeles usundt at »opdrage« folk til at have »ret« til at modtage penge fra naboen for ikke at lave noget.

Argumentet er, at når vi har så mange arbejdsløse, så kan folk lige så godt have orlov fra arbejde, så andre ledige kan komme i gang. Man søger altså at inddrage flere i arbejdsløsheden! Selv om lovforslaget er bygget således

op, at virksomhederne skal være enige, at der skal kunne findes en reel stedfortræder for den orlovssøgende, og at det for de offentlige finanser skal være »neutralt«, så vil det skabe store problemer.

I private virksomheder vil der opstå et nettotab for virksomheden. Først skal en ny medarbejder have en oplæringstid, hvor der er nedsat produktivitet. Derefter skal den orlovssøgende have en genoplæringstid, når denne vender tilbage til jobbet, også med tab af produktivitet.

I den offentlige sektor vil den bevilgende »arbejdsgiver« være offentligt ansatte, som ikke har nogen økonomisk interesse i, om der bevilges orlov eller ej. For at være en god »kammerat« vil der være tilbøjelighed til, at der i den offentlige sektor kan forventes masser af orlovsbevillinger – med deraf følgende ekstraudgifter for skatteyderne.

Der findes derfor ingen saglige argumenter for at stemme for lovforslaget. Fremskridtspartiet stemmer derfor imod.

Ændringsforslag

Af *arbejdsministeren*, tiltrådt af et *flertal* (udvalget med undtagelse af FP):

Til titlen

1) Undertitlen udgår.

Til § 2

2) Efter stk. 1 indsættes som nyt stykke:

»Stk. 2. Ved aftalens indgåelse skal lønmodtageren være medlem af en anerkendt arbejdsløshedskasse og være berettiget til dagpenge ved ledighed, jf. lov om arbejdsformidling og arbejdsløshedsforsikring m.v.«

Stk. 2 bliver herefter stk. 3.

Til § 4

3) I *stk. 1* udgår i 2. *pkt.* ordet »ydelsen«, og i stedet indsættes: »orlovsydelsen«.

4) Stk. 2 affattes således:

»Stk. 2. Modtages der orlovsydelse, kan der ikke samtidig modtages uddannelsesydelse, statens uddannelsesstøtte, godtgørelse for arbejdsmarkedsuddannelse, anden lignende offentlig ydelse til uddannelse, forældreorlovsydelse, løn under barsel eller ydelse efter lov om dagpenge ved sygdom eller fødsel.«

Til § 7

5) Efter stk. 1 indsættes som nyt stykke:

»Stk. 2. Ved aftalens indgåelse skal lønmodtageren være medlem af en anerkendt arbejdsløshedskasse og være berettiget til dagpenge ved ledighed, jf. lov om arbejdsformidling og arbejdsløshedsforsikring m.v.«

Stk. 2 og 3 bliver herefter stk. 3 og 4.

Bemærkninger

Til nr. 2 og 5

Der er tale om en præcisering af kravet om medlemskab af en arbejdsløshedskasse.

Til nr. 3

Det præciseres, hvilken ydelse der er tale om.

Det skal i øvrigt bemærkes, at reglerne om fradrag i dagpenge finder anvendelse ved fastsættelse af orlovsydelsen. Dette betyder, at hvis orlovspersonen har supplerende indtægt m.v., vil der ske en reduktion af orlovsydelsen. Bestemmelsen følger af den foreslåede § 97 f i forslag til lov om ændring af lov om arbejdsformidling og arbejdsløshedsforsikring m.v. (Aktivering af ledige) (L 285).

Til nr. 4

Der er tale om en tilføjelse for så vidt angår forældreorlovsydelse, løn under barsel og ydelser efter lov om dagpenge ved sygdom eller fødsel.

Jytte Andersen (S) Bakholt (S) Ole Vagn Christensen (S) Poul Erik Dyrhund (S)
Hans Jørgen Jensen (S) fmd. Lone Møller (S) Taanquist (S) Lilli Gyldenkilde (SF) nfmd.
Duetoft (CD) Pia Christmas-Møller (KF) Kai Dige Bach (KF) Charlotte Antonsen (V)
Helge Sander (V) Jørgen Winther (V) Poul Nødgaard (FP) Lone Dybkjær (RV)
Kofod-Svendsen (KRF)